

Obradowała Bydgoska Rada Federacji SNT NOT

Przedmiotem zebrania Bydgoskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT, w dniu 5 marca 2019 roku, były kwestie wynikające z potrzeby przyjęcia warunków i działań, które powinna podjąć Rada oraz zarządy poszczególnych stowarzyszeń, w celu uświetnienia obchodów bydgoskiego „Roku Wolności” w Bydgoskim Domu Technika, nadać im godny i uroczysty charakter. Drugą sprawą to wskazanie przez Radę osób, które włączą się w prace nad aktualizacją strategii rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku.

Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk;
Poniżej: Andrzej Myśliwiec, Danuta Świtalska, Janusz Nowastowski

Karol Pytel

Bydgoska Rada i Stowarzyszenia wobec przygotowań do obchodów stulecia powrotu Bydgoszczy do Rzeczypospolitej
Otwierając obrady Prezes Bydgoskiej Rady Andrzej Myśliwiec powitał przybyłych na spotkanie, wyraził podziękowanie pod adresem prezesów stowarzyszeń za uczestniczenie we wspólnej z członkami Rady dyskusji, co pozwoli na szersze i pełniejsze określenie działań, jakie zechcą podjąć stowarzyszenia, a które wzbogacą program uświetniający uroczystości jubileuszowe. Wyraził przekonanie, że poprzez prezesów „możemy mobilizować stowarzyszenia do bardziej aktywnego działania”.

Jolanta Pacewicz;

Tadeusz Frąckowiak, Jerzy Grobelski, Maciej Szyłman

Poniżej: Maciej Szyłman, Jolanta Murkowska, Ryszard Pukszo, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk, Urszula Grupa

Nie wszystkie bowiem stowarzyszenia uczestniczą w wysiłkach na rzecz upamiętnienia setnej rocznicy odzyskania niepodległości Polski, czego wyrazem były plakaty ilustrujące ich działalność po roku 1919, jakie miały być opracowane i dostarczone do Biura Zarządu przed siedemnastym grudnia 2018 roku. Tylko dziesięć, spośród siedemnastu stowarzyszeń sfederowanych w Bydgoskiej Radzie, przedłożyło te dokumenty.

Bolesław Krystowczyk, Zygmunt Zygmuntowicz, Maciej Szyłman, Tadeusz Frąckowiak, pierwszy z prawej Edmund Rybiński.
Poniżej: Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk, Urszula Grupa, Adam Fischer, Karol Pytel

Mówca raz jeszcze akcentował potrzebę aktywnej pracy w stowarzyszeniach, podkreślając, że dla jej ożywienia „zaprosiliśmy prezesów stowarzyszeń na wspólne zebranie z członkami Rady i jej Zarządu”.

Bronisław Baranowski, Urszula Grupa;
Poniżej: Jolanta Pacewicz, Ryszard Puksztó

Wojciech Gmurczyk

Zamiarem Zarządu Rady było i pozostaje pokazanie podczas celebrowania „Roku Wolności” rozmaitych aktywności bydgoskiego środowiska inżynierskiego. Temu służyć mają rozpoczęte już działania, których wynikiem jest wola uczestniczenia w wydarzeniach określonych jako „Bydgoska Tożsamość”.

Powyżej: Ryszard Pukszo, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk. Poniżej: Jolanta Pacewicz; na pierwszym planie: Edmund Rybiński, Janusz Nowastowski

Pojawiła się propozycja Kujawsko-Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, aby w ramach „Obchodów stulecia powrotu Bydgoszczy do Polski” bydgoskie środowisko techniczne zorganizowało konferencję pod tytułem „Inżynierowie i technicy w stuleciu Bydgoszczy” oraz podjęło się opracowania i wydania monografii zatytułowanej „Inżynierowie i technicy w stuleciu Bydgoszczy”.

Jolanta Pacewicz, Ryszard Pukszo, Bronisław Baranowski, Urszula Grupa, Adam Fischer, Wojciech Gmurczyk

Powyższe propozycje będą realizowane w formie *Partnerstwa*, którego stronami są: Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy imienia Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoska Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT oraz Urząd Miasta Bydgoszczy.

Zygmunt Zygmuntowicz, Tadeusz Frąckowiak, Andrzej Myśliwiec, Danuta Świtalska, Janusz Nowastowski, Edmund Rybiński, Maciej Szyłman, Jolanta Murkowska

Andrzej Myśliwiec rozmawiał z historykiem-archiwistą, prorektorem KPSW w Bydgoszczy prof. Januszem Kutną, o przygotowywanych przez Bydgoską Radę wydarzeniach rocznicowych. Profesor „chętnie podjął sprawę, jest gotów wystąpić podczas konferencji i wygłosić wykład poświęcony historii Bydgoszczy, ze szczególnym akcentem położonym na rolę i dokonania inżynierów w rozwoju miasta”.

Andrzej Myśliwiec, Danuta Świtalska, Janusz Nowastowski;

Urszula Grupa

Poniżej: Ryszard Puksztó, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk, Adam Fischer, Karol Pytel

Kolejną kwestią zasygnalizowaną przez Prezesa był zarys programu wydarzeń upamiętniających stulecie powrotu Bydgoszczy do Rzeczypospolitej i propozycja programu okolicznościowej konferencji w Bydgoskim Domu Technika NOT.

Janusz Nowastowski, Edmund Rybiński, Maciej Szyłman, Jolanta Murkowska;

Wojciech Gmurczyk

Wstępnym punktem, wprowadzającym w atmosferę, klimat oraz treść konferencji ma być wykład historyczny, poświęcony technice i rozwojowi bydgoskiego przemysłu, z przywołaniem ludzi, którzy przodowali w działaniach sprzyjających zachodzącym procesom i tworzyli prężny ośrodek wytwórczy. Autorem tego wystąpienia będzie prof. Janusz Kutta.

Poniżej od prawej: Adam Fischer, Urszula Grupa, Zygmunt Graczyk, Bronisław Baranowski

Dzieje organizacji stowarzyszających bydgoskich inżynierów i techników różnych branż przedstawi Andrzej Myśliwiec. Aby obecność poszczególnych stowarzyszeń w wykładzie była odpowiednia, w stosunku do podejmowanych przez nie działań, winny one zadbać o dostarczenie do Biura Zarządu Bydgoskiej Rady wyczerpujących informacji ilustrujących działalność w mijającym stuleciu oraz sylwetki ludzi, kreujących i prowadzących tę działalność.

Andrzej Myśliwiec, Danuta Świtalska, Janusz Nowastowski;

Jerzy Grobelski

Trzecim punktem programu okolicznościowej konferencji będzie wykład prof. Adama Podhoreckiego, prorektora Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Przedmiotem wystąpienia ma być rozwój bydgoskich nauk technicznych oraz bydgoskiego szkolnictwa (technicznego, muzycznego, pedagogicznego, medycznego), które doprowadziło do powołania w Bydgoszczy wyższych uczelni, takich jak: Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, Akademia Medyczna przekształcona następnie w Collegium Medicum UMK, Akademia Muzyczna, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego.

Poniżej: Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk, Urszula Grupa, Adam Fischer, Karol Pytel

Program jubileuszowych uroczystości będzie wzbogacony o prezentacje ludzi aktywnie działających w stowarzyszeniach, a także ludzi techniki, których przy tej szczególnej okazji należy wyróżnić.

Ryszard Puksztó, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk;

Jerzy Grobelski, Tadeusz Frąckowiak, Andrzej Myśliwiec

Proponowane przedsięwzięcia wywołują pilną potrzebę czynnego ich przyjęcia przez poszczególne stowarzyszenia, co powinno znaleźć wyraz w opracowaniu stosownych materiałów i dostarczeniu ich do Biura Zarządu Rady.

Jolanta Pacewicz, Ryszard Puksztó, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk

Istotnym punktem działań winno być opracowanie i wydanie okolicznościowej publikacji książkowej, w której poczesne miejsce, obok dziejów stowarzyszeń sfederowanych w Bydgoskiej Radzie, winno być dane ludziom zasłużonym w działalności stowarzyszeniowej.

Prezes Andrzej Myśliwiec powtórzył, że wskazane zamierzenia stanowią jedynie ogólny zarys działań, które stawia przed sobą Bydgoska Rada i do których wykonania zachęca wszystkie stowarzyszenia. Muszą one same zadbać o miejsce dla siebie w wydarzeniach rocznicowych, poprzez przygotowanie stosownych materiałów do zaprezentowania w planowanej wystawie, a głównie w książce.

Trzeba bowiem wiedzieć, że stowarzyszenie, które nie dostarczy niezbędnych materiałów w określonych terminach nie zaistnieje też (będzie pominięte) w planowanych wydarzeniach. Należy o tym pamiętać teraz, aby później nie było sarkau i pretensji.

Powyzej: Jolanta Pacewicz; Jerzy Grobelski. Ponizej: Ryszard Pukszo, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk.

Spotkanie inauguracyjne prace redakcyjne nad okolicznościową publikacją książkową jest planowane na połowę kwietnia br. Uczestniczyć w tym spotkaniu winni prezesi stowarzyszeń i osoby, które przygotowują materiały ilustrujące działalność stowarzyszeń, a także materiały przeznaczone do zamieszczenia w książce. Będzie okazja, aby wszystkie kwestie, pytania i wątpliwości omówić z obecnym na spotkaniu prof. Januszem Kuttą, który na życzenie Rady podjął się obowiązków zredagowania książki.

Jerzy Grobelski, Andrzej Myśliwiec, Tadeusz Frąckowiak, w głębi Bolesław Krystowczyk

W odpowiedzi na apel o dostarczenie przez stowarzyszenia materiałów do publikacji książkowej odpowiedział Zygmunt Graczyk, który w imieniu Polskiego Związku Inżynierów i Techników Sanitarnych złożył materiały, w formie dokumentów papierowych, zawierających relację ze świętowania osiemdziesięciolecia Stowarzyszenia oraz jego rys historyczny.

Janusz Nowastowski, Edmund Rybiński, Maciej Szyłman, Jolanta Murkowska

Andrzej Myśliwiec podziękował za tak szybką reakcję, ale zwrócił uwagę na to, aby materiał był gotowy

do zamieszczenia w książce, co oznacza, że powinien być w formie elektronicznej.

Danuta Świtalska, Andrzej Myśliwiec, w głębi Edmund Rybiński, Maciej Szyłman, Jolanta Murkowska, Jolanta Pacewicz

Bolesław Krystowczyk (SGP) zauważył, że konferencja jubileuszowa i rocznicowe wydarzenia związane ze „100-leciem powrotu Bydgoszczy do Polski” mają tytuł „*Inżynierowie i technicy w 100-leciu Bydgoszczy*”. A zatem należy pokazać ludzi w branży, bo chyba nie o rozwój branży chodzi, bo chyba wszędzie działa się tak samo, a przynajmniej podobnie.

Ryszard Pukszt, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk

Karol Pytel (SITK RP) opowiedział się za okazaniem w materiałach przygotowanych na uroczystości rocznicowe „rozwoju branż w Bydgoszczy i ludzi, którzy to robili”.

Jerzy Grobelski, Andrzej Myśliwiec, w głębi Tadeusz Frąckowiak;

Bolesław Krystowczyk, obok odwrócony Zygmunt Zygmuntowicz, w głębi Wojciech Gmurczyk

Bronisław Baranowski uznał „za doskonale podsumowanie jubileuszu możliwość pokazania ciekawostek technicznych z dawnej Bydgoszczy”. Bo może jednak warto pamiętać, że miasto Bydgoszcz przeżyło już znacznie więcej niż sto lat i ma w swojej przeszłości wiele interesujących dokonań technicznych. Jako przykład warto przywołać miejskie wodociągi, które zaczęły dostarczać wodę już w XVI wieku.

Od prawej: Urszula Grupa, Zygmunt Graczyk, Bronisław Baranowski

Król Zygmunt Stary 27 marca 1523 roku udzielił mieszczanom bydgoskim zezwolenia na budowę sieci wodociągowej. Wodę czerpano bezpośrednio z Brdy w pobliżu Młynów Królewskich. Ujęcie to było umiejscowione w okolicach dzisiejszej wyspy młyńskiej. Zbudowane wówczas wodociągi przetrwały zaledwie kilkanaście lat.

Bolesław Krystowczyk, Zygmunt Zygmuntowicz, Jerzy Grobelski, Tadeusz Frąckowiak, Andrzej Myśliwiec, Maciej Szyłman. *Poniżej od prawej:* Karol Pytel, Adam Fischer, Urszula Grupa, Zygmunt Graczyk, Ryszard Pukszo, Bronisław Baranowski, Jolanta Paccwicz, Jolanta Murkowska

W roku 1541 rada miejska zawarła kontrakt z budowniczym wodociągów Walentym z Bochni, który podjął się budowy nowych urządzeń wodociągowych na własny koszt. Wodociągi zbudowane przez Walentego tym różniły się od poprzednich, że czerpały wodę nie z Brdy, lecz z istniejących do dzisiaj pomiędzy ulicami Piękną a Stromą, stawów. Za rury wodociągowe posłużyły wydrążone w środku pnie drzew, o średnicy wewnętrznej 15 cm i długości 3-5 m, połączone ze sobą metalowymi tulejami. Ówczesne wodociągi doprowadzały wodę do browarów, domów mieszkalnych urzędników królewskich i miejskich oraz kilku punktów czerpalnych na terenie miasta.

Jolanta Pacewicz;

Od prawej: Edmund Rybiński, Janusz Nowastowski

Wodociągi doprowadzały wodę nie tylko na teren wewnątrz murów miejskich (dzisiejsze Stare Miasto), lecz również do przedmieść. W 1559 roku wodociąg doprowadzono do Przedmieścia Poznańskiego, a w 1608 roku do klasztoru Bernardynów, który również znajdował się poza obszarem ówczesnego miasta. W roku 1608 zaszła konieczność wymiany rur wodociągowych. Na ten cel uchwalono specjalny podatek od wszystkich producentów piwa.

Poniżej: Jolanta Pacewicz, Ryszard Pukszt, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk

Bronisław Baranowski z przyzwoleniem Zarządu Bydgoskiej Rady podjął rozmowy z miejską pracownią urbanistyczną na temat ich udziału w rocznicowych wydarzeniach. Pracownia dysponuje bogatymi materiałami opisującymi historię miasta, poczynając od pojawienia się pierwszych oznak osadnictwa. Proponowane opracowanie będzie akcentować aspekty materialne rozwoju osady i miasta: budownictwo i zachodzące w nim zmiany; narastanie i zaspokajanie potrzeb społecznych, poprzez budowę dróg, wodociągów, kanalizacji.

Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk, Urszula Grupa, Adam Fischer, Karol Pytel
Poniżej: Jolanta Pacewicz, Zygmunt Zygmuntowicz; Adam Fischer, Karol Pytel

Z przygotowanymi informacjami i materiałami chcieliby (w porozumieniu z prof. Kuttą i Zarządem

Bydgoskiej Rady) wystąpić na konferencji, wtedy gdy będą prezentowane materiały opracowane przez poszczególne stowarzyszenia. Materiały ilustrujące aspekt rozwoju technicznego i materialnego miasta mogłyby stanowić interesujące uzupełnienie okolicznościowej publikacji książkowej.

Andrzej Myśliwiec, w głębi Maciej Szyłman, Jolanta Pacewicz;

Tadeusz Frąckowiak, Jerzy Grobelski, Maciej Szyłman

Andrzej Myśliwiec podziękował Bronisławowi Baranowskiemu za podjęcie interesujących działań, które mogą wzbogacić program rocznicowego świętowania. Poinformował, że z okazji powrotu Bydgoszczy do Rzeczypospolitej, w stulecie tego wydarzenia w mieście będzie zorganizowana wystawa, a w jej ramach, na Staromiejskim Rynku, będą prezentowane nasze plansze.

Andrzej Myśliwiec, Danuta Świtalska, Janusz Nowastowski

Wydarzenie organizuje i finansuje Zarząd Miasta, „ale z naszej strony dołożymy wszelkich starań, aby to

co pokażemy dobrze świadczyło o nas, o naszej pracy i naszej inżynierskiej organizacji”.

Zygmunt Zygmuntowicz, Bolesław Krystowczyk, Tadeusz Frąckowiak, Jolanta Murkowska, Jerzy Grobelski, Andrzej Myśliwiec
Wskazanie osób do zespołów roboczych pracujących nad aktualizacją „Strategii Rozwoju Miasta Bydgoszczy do 2030”
Prezes Andrzej Myśliwiec powiadomił o propozycji uczestniczenia „w pracach i projektach na rzecz rozwoju naszego miasta, których byłaby niezbędna wiedza specjalistyczna i doświadczenie” złożonej przez Bydgoską Radę FSNT NOT Prezydentowi Rafałowi Bruskiemu.

Maciej Szyłman, Joanna Murkowska, Jolanta Pacewicz, Ryszard Puksztó, Bronisław Baranowski, Urszula Grupa, Adam Fischer

W odpowiedzi na to wystąpienie, w piśmie skierowanym do Andrzeja Myśliwca Prezydent Miasta Bydgoszczy podziękował za złożoną propozycję współpracy i prosił „o wskazanie osób, które z ramienia Bydgoskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT mogłyby włączyć się w prace nad” Strategią Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku.

Jerzy Grobelski, Andrzej Myśliwiec, w Głębi Bolesław Krystowczyk, Tadeusz Frąckowiak

Stąd apel Andrzeja Myśliwca do prezesów stowarzyszeń, aby zechcieli wskazać specjalistów do prac w zespołach roboczych (Społeczeństwo, Gospodarka, Środowisko) prowadzących aktualizację „Strategii Rozwoju Miasta Bydgoszczy do 2030”.

Poniżej: Maciej Szyłman, Jolanta Murkowska; po prawej: Ryszard Puksztó, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk

Uwagi i wolne wnioski

Wiceprezes Bydgoskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT Jerzy Grobelski podzielił się wrażeniami z udziału w gali XXV konkursu *Złoty Inżynier Przeglądu Technicznego*. Był pod wielkim wrażeniem uroczystości, w jego ocenie ważnej dla środowiska inżynierskiego. Dał wysoką ocenę wystąpieniu Ewy Mańkiewicz-Cudny Redaktor Naczelnej „*Przeglądu Technicznego*”.

Wypowiedź Ewy Mańkiewicz-Cudny wskazała na znaczenie dla społeczeństwa, kraju, państwa dokonań polskich inżynierów, którzy swą twórczością zasłynęli w świecie. Przykładem wybitnej postaci jest prof. Jana Czochralskiego z Kcyni. Jego osiągnięciem jest bezcynowy stop łożyskowy dla kolejnictwa zwany *metalem B*, prowadzący do ogromnych oszczędności w przemyśle kolejowym.

Najważniejszego odkrycia, jakim był sposób hodowania dużych kryształów metali i półprzewodników, dokonał inż. Czochralski w 1916 roku, wyprzedzając tym dokonaniem całą epokę. Metoda ta, zwana *metodą Czochralskiego* znalazła praktyczne zastosowanie dopiero w latach pięćdziesiątych, a dziś bez niej nie mogłaby się obejść cała światowa elektronika. Można śmiało powiedzieć, że swoimi odkryciami „*dał podwaliny pod współczesną metalurgię i badania ku grafenowi włącznie*”.

Pośród laureatów *Srebrnego Inżyniera „Przeglądu Technicznego”* był inżynier z Nakła. Tyle akcentu nam bliskiego na XXV Gali. „*Oprawa wydarzenia ze strony Pałacu Prezydenta ze wszech miar godna, a uroczyste spotkanie wielce udane*”.

Jolanta Pacewicz, Bronisław Baranowski, Zygmunt Graczyk, Ryszard Puksztó, *odwrócona* Urszula Grupa, Karol Pytel, Wojciech Gmurczyk

Uznając porządek zebranie za wyczerpany Prezes Andrzej Myśliwiec podziękował obecnym za aktywny udział w obradach i zamknął je.

Stanisław Marcin Wiliński

... rozmaitości marca 2019 roku ...

... marcowe kwitnienia roku 2019 ...

... rozmaitości marca 2019 roku ...

